

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. K.**, zast. JUDr. Jiřím Římalem, advokátem, se sídlem Praha 7, Výstaviště 67, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, pošt. schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 4. 2004, č. j. 59 Az 98/2003 – 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatele, advokátu JUDr. Jiřímu Římalovi, advokátní kancelář Praha 7, Výstaviště 67, **se přiznává** odměna v částce 2150 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 11. 2003, č. j. OAM-5700/VL-22-04-2003, byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o azyl byly potíže žadatele s vyděrači peněz v souvislosti s autonehodou, a dále snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Podle názoru správního orgánu skutečnosti uváděné žadatelem nebylo možno důvodům pro udělení azylu podřadit. Tím byly

podle žalovaného splněny podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, a proto žádost jmenovaného byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že správní orgán porušil ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46, § 47 odst. 3 zákona č. 67/1971 Sb. (dále jen „správní řád“). Dále namítal, že podle jeho názoru nebyly splněny podmínky pro postup podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Dovozoval, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 tohoto zákona. Navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud rozsudkem ze dne 27. 4. 2004, č. j. 59 Az 98/2003 – 18, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve svém rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu. Konstatoval, že v dané věci ze všech procesních úkonů učiněných žalobcem v tomto řízení je zřejmé, že jde o důvody ekonomické povahy. Žalobce neopustil Ukrajinu z důvodu pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání politických názorů. Důvody uváděné žalobcem proto nelze pod žádný z důvodů pro udělení azylu podřadit. Pokud žalobce namítal porušení správního řádu, konstatoval soud, že z napadeného rozhodnutí správního orgánu vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval. Nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval touto věcí odpovědně a svědomitě. Pohovor se žalobcem byl veden za účasti tlumočníka z jazyka ruského. Podle názoru soudu žalovaný nepochybil, jestliže žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Vzhledem k těmto skutečnostem proto soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále též jen „stěžovatel“), a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) – d) s. ř. s. Namítal, že krajský soud posoudil věc v rozporu s právním řádem, a dále, že shledává vážná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu. Současně požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 19. 7. 2004, č. j. 59 Az 98/2003 – 28, rozhodl tak, že se stěžovatel osvobozuje od soudních poplatků, a že se mu ustanovuje zástupce z řad advokátů, JUDr. Jiří Římal, advokát, se sídlem AK v Praze 7, Výstaviště 67.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že vzhledem k jejímu obsahu se nebude ke kasační stížnosti vyjadřovat. Návrh na přiznání odkladného účinku nepodporoval.

Poté byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 23. 8. 2004, č. j. 4 Azs 312/2004 – 32, vrátil věc krajskému soudu s tím, že nesdílí jeho názor o tom, že kasační stížnost neměla vady, které nebylo třeba odstraňovat. Zavázal proto soud k tomu, aby vyzval zástupce stěžovatele k doplnění kasační stížnosti podle § 106 odst. 3 s. ř. s., zejména o sdělení, z jakých důvodů (které musí být obsahově popsány a podřazeny důvodům uvedeným v § 103 odst. 1 s. ř. s.) stěžovatel rozhodnutí krajského soudu napadá. Citace kasačních důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. je nedostačující. Současně bude nutné, aby byl zástupce

stěžovatele upozorněn na to, že pokud nedoplní kasační stížnost ve shora uvedeném směru, bude kasační stížnost odmítnuta (§ 37 odst. 5, § 106 s. ř. s.).

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 31. 8. 2004, č. j. 59 Az 98/2003 – 33, vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení tohoto usnesení doplnil podanou kasační stížnost zejména tak, aby sdělil, z jakých důvodů, které musí být obsahově popsány a podřazeny důvodům uvedeným v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., tento rozsudek napadá. Současně stěžovatele poučil o tom, že nebudou-li doplněny důvody kasační stížnosti, bude řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. a § 106 s. ř. s. odmítnuto.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že důvody kasační stížnosti spatřuje zejména v nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vyslovil názor, že soud pochybil, pokud neshledal důvod pro poskytnutí azylu uvedený v § 12 písm. b) zákona o azylu, přestože provedenými důkazy bylo prokázáno, že žalobce, jako příslušník sociální skupiny s nízkými příjmy, má odůvodněný strach z pronásledování pro tuto příslušnost, když státní orgány, konkrétně orgány milice na Ukrajině, nezajistily ochranu jeho osobní integrity před útoky jiných osob. Tento odůvodněný strach vedl k tomu, že žalobce byl nucen opustit stát, jehož občanství má. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o prominutí zmeškání lhůty k doplnění kasační stížnosti.

Poté byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 12. 4. 2005 vrátil věc znovu krajskému soudu s tím, že stěžovatel požádal o prominutí lhůty k podání doplnění kasační stížnosti. Vyzval krajský soud, aby (s odkazem na ustanovení § 40 odst. 5 s. ř. s.) o této žádosti rozhodl.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 22. 8. 2005, č. j. 59 Az 98/2003 – 50, rozhodl tak, že lhůta k podání doplnění kasační stížnosti se promíjí. Usnesení nabylo právní moci dne 24. 8. 2005.

Poté byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že stěžovatel sice označil jako důvody kasační stížnosti důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) – d) s. ř. s., avšak k nim uvedl pouze to, že Krajský soud v Ostravě posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem. Z obsahu doplnění kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podává z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku neshledal.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel v žádosti o udělení azylu ze dne 30. 10. 2003 uvedl, že Ukrajinu opustil dne 27. 4. 2003 z obavy o život. V září 2003 naboural auto jednoho mafiána, který po něm požadoval škodu uhradit. Stěžovatel neměl na zaplacení, a proto mu začal poškozený vyhrožovat, zabil mu psa a osobně vyhrožoval, že stěžovatele někam odveze a zabije. Stěžovatel proto opustil Ukrajinu a důvodem jeho žádosti o udělení azylu je legalizace pobytu v ČR. Uvedené skutečnosti potvrdil i ve vlastnoručně psaném podání a rozvedl je v pohovoru ze dne 3. 11. 2003, kde rovněž mimo jiné sdělil, že se na příslušné orgány (policie a jiné státní orgány) neobrátil. V případě návratu do vlasti se obával mafiánů.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to převážně přímo od stěžovatele, vycházel jak správní orgán, tak i soud, a závěr správního orgánu o tom, že potíže s vyděrači peněz v souvislosti s autonehodou a snahu o legalizaci v ČR nelze považovat za skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu, zcela odpovídají skutkovému stavu, zjištěnému v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a zákona o azylu. Krajský soud sice v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že stěžovatel opustil Ukrajinu pro ekonomické potíže, což není zcela přesné, avšak lze uzavřít, že názor vyslovený jak správním orgánem, tak i soudem, o tom, že žádost stěžovatele je zjevně nedůvodná ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, je zcela v souladu se zákonem, neboť žadatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů azylově relevantních.

V této souvislosti odkazuje Nejvyšší správní soud na svou dosavadní judikaturu, kdy například podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 22/2004 ze dne 10. 3. 2004 - skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, tím, spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny. Tak tomu bylo i v posuzované věci, kdy se stěžovatel ani na příslušné orgány Ukrajiny se žádostí o pomoc a ochranu neobrátil.

Namítá-li dále stěžovatel, že jako příslušník sociální skupiny s nízkými příjmy má odůvodněný strach z pronásledování pro tuto skutečnost, když státní orgány milice na Ukrajiny nezajistily ochranu jeho osobní integrity před útoky jiných osob, nelze s jeho tvrzením souhlasit. Podle dosavadní judikatury (např. rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 1997, č. j. 6 A 516/95 – 26) sociální skupina ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících, se skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Příslušnost k ní se stává důvodem pronásledování zpravidla tehdy, když její politická názorová orientace, minulost nebo hospodářská činnost jejích členů, či samotná její existence, jsou považovány za překážku politice vlády, když taková skupina není považována za loajální vůči státu či jeho exekutivě.

Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelem tvrzené nízké příjmy nejsou skutečností, která by takové osoby spojovala v určitém postavení ve společnosti ve výše uvedeném smyslu, a že u takových osob nelze o sociální skupině ve smyslu zákona o azylu uvažovat. Již vůbec nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že státní orgány Ukrajiny nezajistily ochranu jeho osobní integrity. Jestliže se stěžovatel vůbec na tyto orgány neobrátil, zůstává jeho tvrzení o nezajištění ochrany jeho osoby pouze v hypotetické rovině.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal pochybení v postupu správního orgánu ani Krajského soudu v Ostravě. Námitky stěžovatele ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. důvodnými neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl poté, co odstranil procesní nedostatky v postupu krajského soudu a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se již nezabýval samostatně návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a stěžovatel neměl s kasační stížností úspěch.

Odměna soudem ustanovenému zástupci stěžovatele, JUDr. Jiřímu Římalovi, advokátu, byla přiznána ve výši 2150 Kč, a to za dva úkony právní služby po 1000 Kč (příprava a převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 9. 9. 2004 podle ustanovení § 7, § 9 odst. 3 písm. f/, § 11 odst. 1 písm. b/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb.), a 150 Kč za režijní paušál (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky). Celková částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v Brně do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu